

UPUTE ZA KOMPOSTIRANJE

ŠTO JE KOMPOSTIRANJE?

Kompostiranje je prastara metoda pretvaranja organskih ostataka tvari u plodni humus. Tako iz organskog otpada nastaju vrijedne organske tvari kojepoboljšavaju strukturu tla, pomažu zadržavanju vlage, tlo čine prozračnijim, povećavaju mikrobiološku aktivnost tla, obogaćuju ga hranjivim sastojcima te povećavaju otpornost biljaka na nametnike i bolesti.

ŠTO SE SMIJE KOMPOSTIRATI?

Kompostirati se može sav biljni otpad iz kuhinje, vrta, voćnjaka i travnjaka.

Kvalitetan kompost ćemo dobiti ako dobro izmiješamo što više različitog i usitnjenog biljnog materijala.

- Otpaci iz vrta: pokošena trava, lišće, uvelo cvijeće, korov, stara zemlja iz lonaca za cvijeće, usitnjeno granje.
- Kuhinjski otpaci: sirovi ostaci povrća, kora krumpira, ostaci voća, talog kave, ostaci čaja, ljuske jaja (usitnjene).
- Ostalo: male količine papira, pepela od izgaranja drva.

ŠTO SE NE SMIJE KOMPOSTIRATI?

- Otpaci izvrti: osjemenjeni korovi, bolesne biljke.
- Kuhinjski otpaci: ostaci kuhanih jela, meso, riba, kosti...
- Ostalo: velike količine novinskog papira, časopisi u boji, pelene, pseći i mačji izmet, izmet općenito, ostaci duhana, sadržaj vrećica iz usisivača, cigarete, pepeo ugljena za gril (zbog sadržaja teških metala)...

Na kompostišta nikako ne smijemo stavljati otpatke koji sadrže kemikalije, npr. stare lijekove, ulja, plastičnu ambalažu, bojano i impregnirano drvo...

Ne kompostirajte ostatke hrane (meso, kosti, ribu, mliječne proizvode) jer privlače štakore i ostale životinje.

KAKO KOMPOSTIRATI?

Komposter postavljamo na sjenovito mjesto, u ograđenom prostoru koji se može napraviti od cigle, daske, drva (npr. bagrema-akacije), žice. Temelj dobrog kompostiranja je miješanje kuhinjskog i vrtnog biootpada, miješanje svježih i starijih, vlažnih i suhih te manjih i većih dijelova biootpada. Da bi suvišna tekućina mogla otjecati, u komposter najprije položimo sloj od 20-tak cm krupnijeg materijala (grančica, pruća...) usitnjenih do veličine palca. Zatim nastavimo s odlaganjem pripremljenog biootpada. Biootpad za kompostiranje pripremamo tako da ga što bolje usitnimo (do 5 cm). Uvijek miješamo svježi, vlažni, zeleni biootpad (npr. kuhinjski otpad) sa suhim i drvenastim (npr. suho lišće, grančice, piljevina, male količine usitnjenog kartona, papira). Time osiguravamo dobar odnos hranjivih sastojaka i optimalnu vlažnost. U prvo vrijeme odloženi biootpad pospemo vrtnom zemljom ili gotovim kompostom. To će pospješiti procese razgradnje. Pokošenu travu prethodno ostavimo da se prosuši. Kompostiramo je u vrlotankim sloju zbog opasnosti od truljenja. Vlažnu travu odlažemo pomiješanu sa suhim materijalom (npr. suhim lišćem, usitnjenim kartonskim kutijama za jaja i sl.). Premalo ili previše vlage je štetno. Vlažnost provjeravamo tako da iz sredine hrpe uzmemo šakukompostiranog materijala i čvrsto stisnemo. Iz šake ne smije curiti voda, a materijal mora poprimiti oblik grude, tj. ne smije se rasipati. Vilama povremeno izmiješamo i rastresemo sadržaj kompostera kako bi se kompostirani materijal prozračio.

VAŽNI POSTUPCI: BIOOTPAD USITNITI ⇒ IZMIJEŠATI ⇒ KONTROLIRATI VLAŽNOST ⇒ POVREMENO RASTRESTI!

KADA JE KOMPOST ZREO?

Ovisno o vrsti i količini kompostiranog materijala te uvjetima kompostiranja, u roku od šest mjeseci do godinu dana od biorazgradivog otpada nastao je kompost.

Zreo kompost je ujednačenog izgleda; grumenast, tamnosmeđe do crne boje, miriše na šumsku zemlju. U njemu ne prepoznajemo više početni biomaterijal, osim nekih teže razgradivih dijelova, poput koštica voća, ljuski oraha, komadića drva. Nezreli kompost nema tamnu boju, kiselkastog je mirisa ili miriše na gljive. U njemu se mogu naći ostaci lako razgradivih tvari poput lišća, ostataka povrća i sl. Takav kompost mora još neko vrijeme odležati. Najbolje je da ga preokrenemo i ostavimo da dozrijeva.

KAKO PRIMIJENITI KOMPOST?

U proljeće ili prije sadnje ili u razdoblju rasta i razvijanja biljaka kompost pospemo po tlu i po mogućnosti lagano izmiješamo s površinskim slojem zemlje. Kompost ne smijemo duboko zakopati. Ako ga koristimo za uzgoj lončanica i balkonskog cvijeća, moramo ga obavezno u podjednakoj količini miješati sa zemljom iz vrta ili s lanjskom zemljom iz lonaca. Tijekom cijele godine možemo u lonce dodavati malo komposta.

SMANJENJE KOLIČINE MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA KOMPOSTIRANJEM BIOOTPADA.

Osim što je kompost koristan dodatak tlu, sve što smo odvojili u kompost nije završilo na odlagalištu otpada, a time smo smanjili količinu miješanog komunalnog otpada. Stoga, ukoliko imate mogućnost - kompostirajte, te potaknite na razmišljanje o kompostiranju i druge ljude u Vašoj blizini.